

Adam Sawicki

Przeciąganie Ukrainy

Ukraina musi wybrać, czy chce być z na poły barbarzyńską Rosją, czy z cywilizowaną Unią Europejską.

W ubiegłym tygodniu prezydent Wiktor Janukowycz miał podpisać na spotkaniu przywódców państw UE w Wilnie układ o stowarzyszeniu. Nie zrobił tego pod presją rosyjskiego prezydenta Władimira Putina, który chce utrzymać Kijów w strefie wpływów Moskwy, aby odbudować imperium. Rosja nie odzyska statusu supermocarstwa bez Ukrainy.

Jak się wydaje, Janukowycz prowadził rozmowy z Brukselą jedynie po to, aby poprawić swą pozycję przetargową wobec Kremla. Jak wiadomo, zerwanie rozmów z Unią nie uszło mu bezkarnie. Trwające od soboty rozruchy w Kijowie, Lwowie i innych miastach zachodniej części kraju pokazały, że mnóstwo Ukraińców pragnie związać się z Zachodem.

Rozpędzenie demonstracji w Kijowie przez milicję i oddziały specjalne zbliżyły Ukrainę do Białorusi a nie do Europy. Jednak Ukraina pozostaje ciągle demokracją. W przeciwieństwie do Białorusi ma mocną klasę średnią. Telewizja nie znajduje się pod kontrolą prezydenta, ale oligarchów, w tym przeciwników Janukowycza.

Setki tysięcy ludzi zgromadzonych na Majdanie w Kijowie przypomina Pomarańczową Rewolucję z roku 2004. W obu wypadkach przeciwnik jest ten sam – Wiktor Janukowycz, który wtedy ogłosił się zwycięzcą w sfałszowanych wyborach prezydenckich i żądał użycia siły przeciw demonstrantom. Do tego nie doszło dzięki interwencji państw zachodnich, w tym Stanów Zjednoczonych. Prezydentem został Wiktor Juszczenko i ucziwie przegrał dopiero następne wybory.

Mimo widowiskowych protestów, Janukowycz ma duże poparcie w kraju. Do końca kadencji zostało mu 16 miesięcy, lecz zamierza ubiegać się o ponowny wybór. Odstąpił od układu z UE nie tylko dlatego, że mu Putin kazał. Chciał również uniknąć twardych oszczędności budżetowych, jakich żądała Unia oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy, w zamian za układ stowarzyszeniowy i tanie pożyczki. Zamierza także zachować fortunę, jaką zgromadziła jego rodzina podczas sprawowania prezydentury, co byłoby trudne, gdyby w kraju wprowadzić rządy prawa. 8

- Nie przyjęte sprawozdanie Prokuratora Generalnego – str. 5
- Ukraina a sprawa polska – str. 7
- Bohater, który uważał swoją misję za porażkę – str. 9
- Kubina – mistrz barwy i nastroju – str. 11
- Gdy chcesz zostawić pieniądze pod opieką – str. 16

Rocznice uroczystości współzałożyciela Instytutu Piłsudskiego, prof. Wacława Jędrzejewicza obchodzono w Konsulacie.

W pierwszym rzędzie (od lewej): Magda Kapuścińska, prezes Instytutu, Ewa Junczyk-Ziomecka – Konsul Generalna i Iwona Drag-Korga – dyrektor wykonawcza Instytutu, z portretem Profesora. W drugim rzędzie: Marek Zieliński, Czesław Karkowski i Jerzy Świątkowski. Więcej na str. 2

Portret Elżbiety Barszczewskiej malowany słowem

► Elżbieta Barszczewska – była jedną z najbardziej kochanych aktorek w dziejach polskiego teatru i filmu.

Są wielkie aktorki, które stają się legendami już za życia. Tworzą poprzez grane role typ kobiety w jakiś tajemniczy sposób magnetyzujący widzów. Niekiedy w oczach tychże widzów a także całych społeczeństw uosabiają coś więcej niż wielkie aktorstwo, – godność ludzką, siłę charakteru, harmonię między pięknem zewnętrznym a duchowym – słowem rodzaj człowieczeństwa.

Przesłanie wyływające z kreacji nadaje im sztuce rangę szczególną. Mówi się wtedy o nich, że są kimś więcej niż wielkimi aktorkami. Tak mówiono m.in. o Grecie Garbo, Katharine Hepburn, Ingrid Bergman, Annie Magnani, zaś w Polsce o Helenie Modrzejewskiej i Stanisławie Wysockiej. Od końca lat trzydziestych ubiegłego postrzegano tak również Elżbietę Barszczewską. Przed wojną była delikatną amantką liryczną i uosobieniem panny z polskiego dworku, po wojnie stała się heroiną walczącą z przeciwnościami losu. Uszlachetniała swe bohaterki i uwznioślała ich przeżycia. Zjednała sobie bardzo wielu wiernych widzów. Była jedną z najbardziej kochanych aktorek w dziejach polskiego teatru i filmu. Była także symbolem tego, co w człowieku jest piękne. Dzisiaj nie mamy kogoś takiego na scenie i ekranie. Dlatego warto w setną rocznicę urodzin artystki, przypadającą 29 listopada, przypomnieć jej sztukę. Z wypowiedzi pisarzy i krytyków, które wybrałem z bogatego materiału, wyłania się wyrazisty portret. Mam nadzieję, że choć trochę dopełni on to, co widać na filmach, kroni-

kach, zdjęciach, rysunkach, portretach malowanych pędzlem i w rzeźbach, które uwieczniały Elżbietę Barszczewską. Na początku oddaję głos jej samej – „Poszłam do teatru, bo chciałam przeżyć więcej niż jedno życie. Do mojej prywatnej biografii chciałam dopisać biografie Tesy, Nory, Infantki, Ofelii, Lilli Wenedy...”. A teraz pora na „portrecistów”.

*

Kazimierz Wierzyński o debiucie w roli Heleny w „Śnie nocy letniej” Szekspira – „Panięskość tej młodzieńczej i zdolnej aktorki, a także szlachetność tonu zastąpiły szczęśliwie to, co w innej interpretacji wypełniły żar kobiecy, i ujmowały widza jak najserdeczniej”.

*

Tenże Wierzyński o połączonych w jedną rolę – Dziewicy, Pasterki, Anioła i Kobiety w Żałobie w pamiętnych „Dziadach” w inscenizacji Leona Schillera – „Barszczewska zna sekret poetyckości wiersza. Mówi go tak, jak się czyta – z delikatną i skromną intonacją i nieskażonym rytmem powierza słuchaczowi. Niezwykle warunki zewnętrzne dopomogły jej stworzyć postać niepospolitego uroku i sentymentu”.

*

Tymon Terlecki o „Tessie” – Brawurowy, olśniewający triumf. Ta rola stała się świadectwem wewnętrznej prawdy, artystycznego umiaru, wielkiej kultury słowa.” 6

Instytut Piłsudskiego uczcił pamięć prof. Wacława Jędrzejewicza

► Konsul Generalna Ewa Junczyk-Ziomecka odznacza Magdę Kapuścińską Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP.

stanu wojennego przez Profesora dla młodych emigrantów, wspominała wspólne z Nim drugie śniadania w Instytucie, rozmowy i Jego hucznie celebrowane urodziny.

Jerzy Świątkowski opowiedział o pierwszym spotkaniu z Profesorem i swoim udziale w przygotowaniu dekoracji na akademię z okazji 50-tej rocznicy śmierci Józefa Piłsudskiego, którą prowadził Wacław Jędrzejewicz oraz wspominał pracę w Radzie Instytutu. W sali lustrzanej konsulatu został wystawiony portret Profesora narysowany w tym okresie przez J. Świątkowskiego i wręczony Profesorowi w Instytucie w 90. rocznicę Jego urodzin.

Następnie dr Czesław Karkowski, który w latach 1986-88 pełnił w Instytucie obowiązki dyrektora wykonawcze-

go, mówił o działalności publicystycznej Profesora, jego pracy naukowej i relacjach z ludźmi.

Goście obejrzeli film amatorski nakręcony podczas setnych urodzin Jubilata w 1993 r., obchodzonych w domu jego córki w Cheshire, CT.

Po filmie dr I. Korga zaprezentowała książkę pt. „Rola Józefa Piłsudskiego w odbudowie i umacnianiu państwa polskiego”, wydaną przez Instytut Pamięci Narodowej i Instytut Piłsudskiego w czerwcu 2013 r. Jest ona zbiorem wspomnianych przez M. Kapuścińską wykładów Profesora, wygłoszonych w Instytucie w latach 1981-82.

Po części oficjalnej w kularach długo jeszcze wspomniano Profesora.

PR

► Czesław Karkowski.

22 listopada 2013 r. w salonach Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku odbyła się uroczystość zorganizowana przez Instytut Piłsudskiego w Ameryce z okazji 120. rocznicy urodzin i 20. rocznicy śmierci prof. Wacława Jędrzejewicza, współzałożyciela Instytutu, któremu służył z oddaniem przez 50 lat.

Spotkanie otworzyła Konsul Generalna Ewa Juńczyk-Ziomecka. Następnie postanowieniem prezydenta RP Bronisława Komorowskiego z dn. 10 października 2013 r., prezes Instytutu Piłsudskiego, dr Magda Kapuścińska została odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Dekoracji dokonała Konsul Generalna. Odznaczenie zostało przyznane za wybitne zasługi w popularyzowaniu polskiej kultury i historii oraz za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej.

W dalszej części wieczoru licznie zebrani goście wysłuchali ilustrowanych zdjęciami wspomnień współpracowników Profesora.

Dr M. Kapuścińska mówiła o wykładach z historii, wygłaszanych w okresie

► Jerzy Świątkowski opowiadał o swoich spotkaniach z Profesorem.

► Iwona Drag-Korga mówi o nowo wydanej książce z wykładami Profesora.

EXPRESOWY Przekaz Pieniężny to najszybszy prezent od Mikotaja!

US MONEY EXPRESS
1.888.273.0828

Wyślij przekaz,
spraw radość bliskim!

U.S. Money Express Co. is licensed and regulated as a Money Transmitter by the Banking Departments of the following states: CT, DE, FL, IL, MA (FT 2893), MI, NJ, NY, OH, WI. U.S. Money Express Co. is also authorized to transmit Money by Check, Draft or Money Order by Department of Banking Commonwealth of Pennsylvania.